

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора педагогічних наук, професора

Петриченко Лариси Олексіївни на дисертаційну роботу

Гавrilovського Сергія Олексійовича

«Управління науково-дослідницькою діяльністю майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури засобами інформаційно-комунікаційних технологій»,

подану на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань

01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки

З метою здійснення аналізу дисертації Гавrilovського Сергія Олексійовича нами було проаналізовано її зміст. Узагальнені результати викладено у наступних положеннях.

Актуальність теми дисертації.

Українське суспільство, всі освітні й наукові структури перебувають у постійному процесі оновлення, удосконалення і реформування в умовах інформатизації, яка є головним трендом розвитку усіх сфер і, відповідно, освітніх систем.

Пріоритетною умовою розбудови української інфраструктури визнано упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери суспільного життя, що стало сутністю нормативно-законодавчих документів на всіх рівнях організації управлінської діяльності.

Особливе значення в сучасній системі освіти України приділяється високому рівню вимог щодо професійної підготовки висококваліфікованих спеціалістів, а особливо до підготовки керівників закладів освіти.

Науково-дослідницька діяльність сприяє розвитку творчості та самостійності, а також зорієнтована на формування особистості майбутнього керівника закладу освіти, здатного реалізовувати здобуті знання у практичній площині. Важливе місце в цьому процесі належить управлінню науково-дослідницької діяльності майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

На актуальність дослідження С. О. Гавrilovського вказує низка виявлених ним суперечностей, які дають підстави стверджувати, про об'єктивну потребу підготовки майбутніх керівників закладів освіти готових до процесів її перезавантаження, зокрема, управління науково-дослідницькою

діяльністю майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

Актуальність пропонованого дослідження також підтверджується тим, що його результати були упроваджені у практику роботи ЗВО: Житомирського державного університету імені Івана Франка (№ 1/746-1 від 26.06.2020 р.), Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» (№ 01-02/180 27 від 16.06.2022 р.), Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (№ 914/01-38/57 від 08.06.2022 р.), Класичного приватного університету (м. Запоріжжя) (№ 821 від 20.10.2021 р.), Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (№ 1363 від 24.10.2022 р.), Маріупольського державного університету (№ 01-32/468 від 13.10.2022 р.). З огляду на викладене, актуальність дисертаційної роботи С. О. Гавrilovського не викликає сумнівів і вказує на відповідність її змісту суспільним та освітнім потребам (с. 26 – 27 дисертації).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна.

Аналіз наукового апарату дослідження, свідчить про його теоретико-методологічну обґрунтованість, коректність і достатність.

У дисертаційній роботі С. О. Гавrilovського чітко та логічно вибудовано науковий апарат дослідження, аргументовано сформульовані мета і завдання. Всі основні наукові положення і висновки, що виносяться на захист, є достатньо обґрунтованими, що забезпечується коректністю постановки наукових задач, адекватним вибором відповідних методів дослідження, коректним їх застосуванням та реалізацією.

Зроблені у дисертації висновки та рекомендації логічні і є результатом всебічного та об'єктивного аналізу досліджуваних явищ, здійсненого за допомогою сучасного наукового інструментарію. Застосування доцільних для наукового пошуку теоретичних, емпіричних статистичних методів дало змогу С. О. Гавrilovському реалізувати основні дослідницькі завдання й мету наукової роботи.

Наукова новизна отриманих результатів відповідає заявленому рівню роботи, викладена доступно і обґрунтовано.

Автором уперше розроблено, науково обґрунтовано та експериментально перевірено модель управління науково-дослідницькою діяльністю майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури засобами інформаційно-комунікаційних технологій; розроблено діагностичний інструментарій для оцінювання рівня володіння інформаційно-комунікаційними технологіями в науково-дослідницькій діяльності майбутніх керівників закладів освіти. Удосконалено й систематизовано сутність понять дослідження, методологічний інструментарій упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у науково-дослідницьку діяльність майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури; визначено та обґрунтовано організаційно-педагогічні умови в управлінні науково-дослідницькою діяльністю майбутніх керівників закладів освіти (с. 25 – 26 дисертації).

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання результатів дослідження у процесі професійної підготовки здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти; у впровадженні в освітній процес закладів вищої освіти розробленої автором моделі.

Теоретичні положення й висновки, представлені в дослідженні, відображені у розробленому спецкурсі «Організація та проведення науково-дослідницької роботи з майбутніми керівниками закладів освіти в умовах магістратури», програмі студентського гуртка «Майбутній керівник освіти» та методичних рекомендаціях щодо організації проведення науково-дослідницької роботи майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури.

Таким чином, сучасний методичний рівень роботи, висока інформативність використаних методів дослідження та адекватність статистичного аналізу дозволяють вважати результати дослідження, наукові положення, висновки і рекомендації достовірними та науково обґрунтованими.

Оцінка змісту дисертації та її завершеність.

Запропонована робота є добре структурованим, логічним, завершеним дослідженням. Дисертаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків до них, загальних висновків, списку використаних джерел (203 найменування), додатків. Загальний обсяг роботи становить 347 сторінок, з яких 204 сторінки основного тексту.

У вступі дисертаційної роботи обґрунтовано актуальність обраної теми, зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами, мета, завдання, об'єкт та предмет дослідження, методи дослідження, наукова новизна отриманих результатів дисертації та практичне значення роботи, представлено аprobaciю матеріалів дисертації, публікації, структуру та обсяг дисертаційної роботи.

У першому розділі дослідження «Теоретико-практичні аспекти управління науково-дослідницькою діяльністю майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури засобами інформаційно-комунікаційних технологій» (с. 29 – 123 дисертації) на основі теоретичного аналізу джерельної бази досліджень сформовано та систематизовано методологічне підґрунтя проведеного дослідження, базовими елементами якого визначено гносеологічні, системологічні, технологічні теорії, філософські концепції, принципи, закономірності управління науково-дослідницькою діяльністю майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури.

Продовженням теоретичної частини дослідження стало проведення педагогічного експерименту, на констатувальному етапі якого було проведено анкетування вибірки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» освітньо-професійних програм «Управління навчальним закладом» та «Управління закладом освіти». Метою проведення експерименту визначена перевірка стану досліджуваної проблеми, визначення її перспективності й значущості для вітчизняної системи освіти, розроблення методики, здійснення первинної систематизації та узагальнення матеріалів дослідження.

У другому розділі дослідження «Модель управління науково-дослідницькою діяльністю майбутніх керівників закладів освіти в умовах

магістратури засобами інформаційно-комунікаційних технологій» було окреслено організаційно-педагогічні умови (с. 127 – 138 дисертації) й розроблено та науково аргументовано структурно-функціональну модель управління науково-дослідницькою діяльністю майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури засобами інформаційно-комунікаційних технологій (с. 138 – 157 дисертації). Модель орієнтовано на проектування якісно нової системи здійснення науково-дослідницької діяльності; на вдосконалення методичного супроводу управління науково-дослідницькою діяльністю.

У третьому розділі дослідження «Експериментальна перевірка та узагальнення результатів упровадження моделі управління науково-дослідницькою діяльністю майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури засобами інформаційно-комунікаційних технологій» здійснено експериментальну перевірку результатів впровадження моделі управління науково-дослідницькою діяльністю майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури засобами інформаційно-комунікаційних технологій та здійснено оцінювання результатів педагогічного експерименту згідно розробленого критеріально-діагностичного апарату. Результати педагогічного експерименту було узагальнено та на їх основі розроблено шляхи вдосконалення управління науково-дослідницькою діяльністю майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

Загальні висновки роботи відповідають поставленим завданням, є логічними, послідовними та відображають основні результати дисертаційного дослідження.

Повнота викладу основних результатів дослідження в опублікованих працях.

Результати дослідження С. О. Гавrilovського представлено в 11 друкованих працях (одноосібних), з них 5 публікацій у фахових наукових виданнях України, 1 публікація в зарубіжному періодичному виданні, 5 публікацій у збірниках матеріалів всеукраїнських та зарубіжних науково-практичних конференцій. Теоретичні положення й основні результати

дослідження оприлюднені на науково-практичних конференціях різних рівнів: міжнародних, всеукраїнських, семінарах, наукових школах, вебінарах.

Відеутність (наявність) порушень академічної добросесності. Аналіз дисертації та наукових публікацій Гавrilovського С. О., у яких висвітлені основні наукові результати дослідження, не дає підстав припускати, що в них мають місце порушення академічної добросесності (академічний plagiat, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація), оскільки перевірена за допомогою автоматизованої системи, яка підтвердила відсутність академічного plagiatу. В разі використання ідей, тверджень, відомостей із зовнішніх джерел інформації, в роботі завжди є на них посилання, що відповідає нормам законодавства про авторське право й суміжні права.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації.

Позитивно оцінюючи наукове і практичне значення дисертаційної роботи С. О. Гавrilovського висловимо певні зауваження, які визначаємо у якості побажань:

1. Попри ретельний аналіз науково-педагогічних праць щодо управління науково-дослідницькою діяльністю майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури засобами інформаційно-комунікаційних технологій варто було б проаналізувати професійний стандарт «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» у контексті цього питання.
2. Робота значно виграла б, якщо б у розділі 3 поряд з шляхами вдосконалення управління науково-дослідницькою діяльністю майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури засобами інформаційно-комунікаційних технологій були надані методичні рекомендації науково-педагогічним працівникам щодо формування готовності до професійної мобільності майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури.
3. Логічним, наше переконання, було б виокремлення в тексті дисертації компетентностей, які здобули магістранти у процесі експериментальної перевірки моделі управління науково-дослідницькою діяльністю майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

4. Представлена на опонування робота є за своєю суттю інноваційною та містить аналіз значної кількості понять, які розкривають різні аспекти управління науково-дослідницькою діяльністю майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури засобами інформаційно-комунікаційних технологій. На нашу думку, вивченю практичному значенню роботи сприяло б створення окремого глосарію понять, який варто було б помістити в Додатках.

Висловлені зауваження не є принциповими й не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи С. О. Гавриловського.

Загальний висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам.

Подана до захисту дисертація Гавриловського Сергія Олексійовича «Управління науково-дослідницькою діяльністю майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістратури засобами інформаційно-комунікаційних технологій» є оригінальним і завершеним науковим дослідженням. Дисертація виконана на належно високому рівні і відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», (із змінами), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. та наказу Міністерства освіти і науки України №40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а її автор Гавриловський Сергій Олексійович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Офіційний опонент:

доктор педагогічних наук, професор
професор кафедри педагогіки,
психології, початкової освіти та
освітнього менеджменту,
перший проректор Комунального
закладу «Харківська гуманітарно-
педагогічна академія»

Харківської обласної ради

Петриченко Лариса Олексіївна

Підпись *Лариса Петриченко*
Засвідчує *Левченко*
Начальник відділу кадрів *Олена Левченко* 2023 рік